

శ్రీ శ్రీనివాసము వ్రాసె.

వివిధానంద గ్రంథమాల.

భక్తానందము

(ప్రథమసుమము)

గ్రంథకర్తలు శ్రీరామశ్యాములు.

శ్రీ శారదా ముద్రాక్షరశాల
చిత్తూరు.

1920.

[మొ]

[అక్షరములు 0-2-00.

లిల్లిల్లి.

మహాశయులారా!

“వివిధానంద గ్రంథమాల” యను పేరుగొన్ని చిన్ని పాత్రం
బుల వెలయింపఁదలఁచెట్టి యిదిసాధ్యమాయంచునెడఁద దిగులాంసి
యు భాషాసేవగదా! యనుత్పత్తిమైకొన నుడుత భక్తిందలంచి యీ
“భక్తానందము”ను వెలిపఱుప సాహించితిమి. ఇది ప్రథమప్రయ
త్న మగుటచేఁదప్పులు మెండుగనుండును. అయిన నీ గ్రంథమును
వ్రాయఁ బోతనహించిన మామిత్రమండలివలెనే, భాషాభిమాను లెల్లరును
మాయుద్యమమునకుఁ దోడ్పడి. దొసఁగులఁ దెలిపినవోగృతజ్ఞతతో
నందుకొని పునర్ముద్రణమున సవరించి కొనఁగలము. ఇందు భగవద్ధ్యా
నాసక్తుల యుపయోగార్థ మేకవచన ప్రయోగము నిలిపియున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు,

బుధజనవిధేయులు,

(శ్రీ రామకృష్ణములు.

ఉద్యమము.

ధీమంతుల్లలలూచిమెచ్చి! గనుబృథ్విందేశభాషావలికా
 ధీమాధిక్య పదప్రయుక్త రసభూతిం జెన్ను నానిధ్రంబునకా
 సామాన్యుల న పండితాభిగోచన స్మన్మిత్రవాంఛా ప్తి, శ్రీ
 రామకృష్ణుల మేమొనర్చెదమున ద్ద్రవంబులకాంతముకా॥

అంకితము.

రామకృష్ణులకోమలాంగ! నుతపూతా! మంగళాకార! శ్రీ
 రామకృష్ణుల కుంబమోదివయ్యయాంధ్రంబందుమాయాచ్చుప
 జ్ఞామేయప్రతిపాద్య పద్య వివిధానంద ప్రసూనంబులకా
 శ్రీమన్మూర్తిని తేర్చిప్రోవుకరణకా గృహ! జగద్రక్షణా!

అభినందన

శ్రీ శ్రీనివాసచరణాశరణమ్.

భక్తానందమయ.

- కా॥ శ్రీనాగంగమలాలయంగణపతిక్ శ్రీకంఠదాక్షాయణిక్
నానాజీవధానుకారదనువిజ్ఞానప్రదీపాత్మలక్
శ్రీనాథాదికవీర్యలక్ గురుభులక్ జేమాదుసంధించుచుక్
గీనాశత్రుయకావ్యసిద్ధిదలఁతుక్ గృహ! జగద్రతుణా! ౧
- కా॥ నీమీదక్షగృతిసెప్పలేనికవిలల్ నీధ్యాసలుశేను
ప్రేమాభ్యాంబులునీకథకవినన్కిక్ తల్ నీగుణంబుల్యదిక్
వేమాంబులనింపలేనియెఱుకల్ నిక్తంబుగావ్యర్థులల్
ప్రేమకమానసధక్తిలేనివయనక్ గృహ! జగద్రతుణా! ౨
- కా॥ నినుధ్యానింపచునంబునిల్యచునిను స్వీక్షింపబల్యాయతా
నినుసేవింపఁగతక్తిలేదశనము స్మిప్తాప్తినీయంబ్రద
తుణముల్ సేయంబ్రపంచగర్భుడవునీ సంతుప్తి “నేనే”రధ
క్తినినాచే సేదవందనంబుఁగొనుమా కృహ! జగద్రతుణా! ౩
- కా॥ హరియంచుక్ సురవైరిబాలుఁడుకృపక్ యాచింపరక్షించితా!
శరణంబన్మ విభీషణుంబిలిచిరా జ్యం చేలఁగాఁజేసితా!
కరిమొట్టోయనఁగాచినావుగద సత్కారుణ్యమేపారనక్
గెరలంజూచెద వేమిన్యాయమిది? కృహ! జగద్రతుణా! ౪
- కా॥ నీలావణ్యమునీచరిత్రములువ ర్ణింపంగలేకుండవ్య
ధాళాపంబులనాడుచుంటినవినుం తైన్క సహాయంబుగా
నీలోకంబునుజూపఁజాలనివివా నింగూర్చించింతించివే
లేలేకుండఁగనీకథకవదువుదుక్ గృహ! జగద్రతుణా! ౫
- కా॥ ఉదయంబప్తమయప్రకాశదినము ఖ్యంబోలిసర్వంబునీ
యదరంబందుఁగుదిన్కించు వెలికిక్ యోగ్యులుగావీడుదాఁ
గద! యీకార్యముతోసమైతికమతా కారంబునైజంబునీ
కిదిసామాన్యప్రవృత్తియాదలఁపఁగాఁ గృహ! జగద్రతుణా! ౬

- కా॥ నీలోలోకములున్న యపులయము; స్వీ నేవెలింజేయున
దేలోకంబులస్పృహ; వేడుకలుగా వీక్షించు లేరక్ష; నై
బాలుండైవటపత్ర శాయవగుచుక బ్రాపంచికద్రవ్యవై
లీలామానుషవేషమాడ నరుటల్ కృష్ణ! జగద్రక్షణా! 2
- మ॥ ఒకచోటకృణమైననాగడలసూర్యుండెప్పుడు వార్ధియిం
చుకయైనందనమేరమిఱుదు; వహించునామిసర్వంబు; నో
పికపీచుంబవనుండు; మేఘములునే వేళంజలంబిచ్చు; శౌ
రికృతంబద్ధిర! చండశాసనములౌ! గృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౩
- కా॥ మచ్చంబై, కమతంబు, సూకరమవై మానుష్యసింహంబవై
స్వేచ్ఛవ్యామనుడై భృంగుండవయిపు క్షీకుండవై శీరివై
మేఘాఞ్జరణ్యధవాగ్ని కల్కివయి భూమిండుప్రసంహారివై
యిచ్చాలీలవిహారమందెదవుశ్రీ కృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౪
- మ॥ ఆవతారంబులులెక్కలే వజ్రహరుల్ వ్యాపారముల్ “నేరమం”
చువచింపక బసివాడమూఢుండనుమం దుండక విశేషించిని
న్నవలోకించిమహద్విలాసములసా నందంబుగావ్రాసినీ
కివియర్పింపగ నెంత? సన్నతములే కృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౫
- మ॥ ఖరముల్కుంతుమపూపుమోసిననద ద్గంధంపుసారస్యమా
ఖరముల్ నేరనియల్లు మండుకములుక గంజంబులందుండిమా
ధురిమం గాననిరీతిమానసమునం దుండేజమైయెప్పునీ
యిరవుం గాననివారిజన్మమువు ధాకృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౬
- మ॥ ఒకడన్నంబగడాలగొండిసుతుడౌనొక్కండుముక్కోసియా,
నొకటందా నెకులాలకుండగుటన తుడ్డిప్రవాచాలక
ప్రకటాఘృకసతనిక వహాసనవివైరం బిల్లులేకుంటఱా
వికమేలంచుశిరంబువీడెవిధియొక గృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౭
- మ॥ చపలంబైనసిరిక జడంపు బృథివిక శిర్యాఘృజ ద్వేషముక
దపనంబిచ్చనంగుడౌసుతునిసంద్రంబందువాసంబునుక
ద్రపతో నీ బహువేషధారియయితు ద్వాధన్నివర్తించుటల్
కృపణంబుచుడలంచిదారువయిలో? కృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౮

- కా॥ భూమిల్లుతునివాహముండినటసా మృత పుత్రవాహంబులే
 శోషింపక హరిపుత్రువైగవియవి స్తోద్భూతకాత్యాయనీ
 ద్వేషంబుకథనదుండుమిత్రుడయితా దిక్షిల్లందై కూలి మా
 ర్వేషంబుకథరియించిత్రావెవిసముఖ గృష్ణ! జగద్రతుణా ౧౪
- మ॥ మదిసంకల్పపరీక్షమాత్రమునని రామణులునుక బోషయుక
 వధయుంజేయుఘనుల్ త్రమూర్తు లెగృహవ్యాజ్యేంబులంజిక్కిరా
 గదరా! గొంతెమకోర్కులైనగొనసా గణజేయ గావచ్చునీ
 పృథివిక సుస్థితివార్ధినీద నెవడొ? గృష్ణ! జగద్రతుణా! ౧౫
- మ॥ బలిభూనాథుడగుద్రోహమేమిథలచెన్నాహటకార్యండువా
 లిలవంబేనపరాధమేమిసలిసెక లేకంబురారాజునం
 బలమున్వారలపైనిజాపితివిన న్నాధించుటల్పాడనీ
 కిలసామాన్యమేకాక వేరగునె? యో కృష్ణ! జగద్రతుణా! ౧౬
- మ॥ హరియన్నంబరమాత్ముడండ్రుహరిభ క్తాగ్రేసరుల్లుద్ధులై
 హరుడన్నంబరమేకుండ్రుహరభ క్తాగ్రేసరు స్వీరులై
 మఱి నావైసిగపట్లచేరమున మ ర్మంబిద్ది వైకుంఠుడొక
 గిరిజాధీశ్వరుడొక్కడంచెఱుంగరో కృష్ణ! జగద్రతుణా! ౧౭
- మ॥ హరియంచున్దరయంచు నెట్టులనినక యావన్మహాపాపముల్
 పరిహారంబగునంచునమ్మియెదలొ బల్యాటనీ నామముక
 స్థిరభక్తిన్బిజియించు పుణ్యులనులా తింజాతు వేసీవు? ము
 క్తిరయంబేదయ నేయుచుందువుగదా కృష్ణ! జగద్రతుణా! ౧౮
- మ॥ సరివారల్ నగుచుండబంధువులు బ ల్చాకన్యిలాకింపవో
 ప్పరికింపకానీతు లెల్లకాత్రపులుకో పాటోపులేవిప్లవం
 బరయంగానరికట్లబాధ ఋణసం బంధుల్పగక జెంపవా
 రిరసంబుల్ ఫరియింపజేతువకటా కృష్ణ! జగద్రతుణా! ౧౯
- కా॥ ఆయుష్కలమునూఱువత్సరములం దర్థంబురాత్రంబులె
 న్నాయర్థంబునపాల్గవందుబదిరెం డబ్బంబులగ్రీడలం
 ద్రోయనీడదటిపంచవింశతిగృహస్థుండొ జరాభారధా
 లేయందై పనునెదు, లేచుస్తుతికిం గృష్ణ! జగద్రతుణా! ౨౦

- బాలుండైవపుడాటచాటలనునికా బ్రాధింపఁగాఁనానాసం
శీలంబునృతియుంగనంబవదుగా సింజెందినంగానినే
బాలికజూ! ద్రువునంతనోముంగనవి శ్వస్థా! జగద్రతుణా! ౨౦
- ౪॥ కఫవాతఁబులుగ్రమ్మియందభధిరాం గంబుల్ మఱిక సార్థకం
బుపలక్షింపనినుకదలంపరుదిలో యోచించునో! యెంచునో!
యపమిథ్యాచరివీడునో వజ్రచునో యానాటికి నాడెనీ
కృపనొందంగఁ దలంచివేడితినహో! కృష్ణా! జగద్రతుణా! ౨౧
- ౫॥ కష్టంబేప్రతిరోజునంగలిగెడిం గాలానుకూలంబులై
కష్టంబేప్రతికర్ణమందొసరున న్యాయానురోధంబులై
కష్టంబెంచడగుకాఫలంబు “నహి” నా కర్మంబెయిల్పటచే
నిష్టార్థంబులనీవె పూర్ణకరుణా శ్వస్థా! జగద్రతుణా! ౨౨
- ౬॥ కనుగొంటిక సతిపుత్రబంధుగృహవర్గంబుల్ కనత్స్వర్గ
ధనధాన్యాదులు “నావి” “నావ” నుచు గాత్రంబుండనందాక నెం
తనియల్లాడినగవ్వుదుఃఖములసం ద్రంబైనసంసారదా
రినిగాన్పింపవు సౌఖ్యసంతసములలో కృష్ణా! జగద్రతుణా! ౨౩
- ౭॥ తనకెంతోవిభవంబుగల్గినను జెలంగనఁ గావచ్చుభూ
మినిగన్నకబహుబాగటంచు మఱినామిడక మర్పిల్పఁజూ
లనియత్యాశకునంతులేదుతుదకే లభ్యవృత్తేఁజిక్కియే
రినిసౌఖ్యంబుననుంచునో దెలియమో కృష్ణా! జగద్రతుణా! ౨౪
- ౮॥ జననంబందినదాదినే బహుళకష్టంబుల్ వెలింతొడిస
జ్ఞసంబంధములేకదుష్టాడయిదు స్సాంకత్యమన్నుండెనై
జననింద్యుండనినన్ను దూఱునుదులూ స్వాదింతింతోవిర
క్తెనీనీపాదములౌత్రయించితినహో! కృష్ణా! జగద్రతుణా! ౨౫
- ౯॥ బోరా! యిచ్చితిపాంచభౌతికపుత్ర హంబింద్రియానీకముకా
బోరాటంబానతింపలేకవశమై పోయెన్మనంబందులోక
పూరాగ్నికాశలభంబునడ్డగతిలోఁ గుండంగజేయించినీ
వీరీతికాగనినవృచుంటులగునే కృష్ణా! జగద్రతుణా! ౨౬

ము॥ తనవుల్ బుద్ధుడముల్ కృతాంతునిభటుల్ దన్నీచ్చి కొంపోవుచో
 దనసంపాదనమింటనిల్చు సతిపుత్రాదుల్ సృశానంబుదా
 కను నేగింతురుగానిమీదజముతోఁ గయ్యంబుగావించియు
 క్తినిగావింపరు వారినమ్మఫలమే? కృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౨౮
 మ॥ పదిమూగ్లతులుకోట్లుగాధనముసం పాదించి త్రేతంబులక
 దుదినిర్యాణముచేసిపోవుతఁగూతుల్ కన్నపుత్రుల్ “పసుల్
 గడిసిర్పించకపోయె” “గుండలములా కర్ణంబులందుండె మీ
 రిదిముఠాజూడుఁ” డటండ్రుబాంధవులతోఁ గృష్ణ! జగద్రక్షణా! ౨౯

ము॥ సుతులేనద్గతిమాగ్గదర్శకులటంచుం బల్కువాక్యంబులక
 మతియొచింపకుండుభీష్ముడునసం తానంబునంగందిరే?
 శతపుత్రుల్ కురురాడ్వశిష్ఠులను సుచ్చస్థానమందుంచె?
 కృతకర్మంబులఁ గూర్చిపొందు దశలుకృష్ణ! జగద్రక్షణా! 30

ము॥ అభియన్తాత్మజుడుకొ శుకుండుమఱిప్రహ్లాదుండు వైకోచనుం
 డిభరాజుంభరతుండుమారుతియునుకృష్ణ! జగద్రక్షణా! 31
 విబుధుల్ తొమ్మిది భక్తిమాగ్గులనిక వీక్షించిమోక్షులై
 రిభవత్సూర్ణకృపాకటాక్షమున శ్రీకృష్ణ! జగద్రక్షణా! 32

ము॥ చీమున్నెత్తురమేధ్యమాత్రక్రిమిసం శ్లేష్మాదిదుర్మాంససం
 ఘామేయంబగుపాడుదేహమునదే వా! ద్వారముల్తొమ్మిదం
 దేహరించెడుచోరులాటుగులుబుద్ధిం దోషిడింగొంచున
 న్నిమాయక బడఁజూతురీవెగతియో కృష్ణ! జగద్రక్షణా! 33

ము॥ విదురండిచ్చినకూటిసీశుప్రియమై విందోప్పభక్షించితా!
 సదయంజూచితివుమ్మి సేయుఫలముల్ సాపాడియాబోయతక
 ముదమీపారంగుచేలుఁజూచితడుకుల్ ముట్టింప! మాగ్రంథముక
 వృథగాజూడకుమంకితంబుగొని శ్రీకృష్ణ! జగద్రక్షణా! 33

గద్య

ఇది శ్రీకోదండరామకృపాదయకవితాభిరామ శ్రీరామకృష్ణు
 ప్రణీతంబైనవివాదానంద గ్రంథమాలా ప్రథమసుమంబగు
 భక్తానందము,

శ్రీకోదండరామార్పణమస్తు.

సప్తద్వారగోపుర బంధకందము.

ధివిసుత! ప్రధానా! ధా త్రిధవా! నందసుకుమార! దేవ! దవధరా! ధరయాచోధ! రమానర! మధునూదన! విసుతశీల! మహానీయగుణా!

							కే
						ర	జ
					ర	యో	లి
			మ		క	భో	ని
		ధ	ర	ర	ర	ధా	న
	ర	కే	కే	ర	ర	న	న
ర	ర	ధ	య	ర	వ్వా	ప	
	న	మ	ర	న	న	న	
		న	జ	న	ర	ర	
			జ	ర	న	న	
				న	న	న	
					న	న	
						న	

10672

